

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: R.G., nar. ..., Ev. č. ..., t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65
Balková, *zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem Praha, Kovářská 4,*
proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,
**o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2017, č. j. OAM-44/LE-LE05-LE05-
PS-2017,**

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou ze dne 18. 4. 2017 domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 28. 6. 2017.

Žalobce v úvodu žaloby namítal, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), § 68 odst. 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 Směrnice č. 2003/9/ES (dále jen „*přijímací směrnice*“), čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „*Úmluva*“).

Žalobce uvedl, že mu byla stanovena povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců dle aplikovaného ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Důvodová zpráva k § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu uvádí, že „*Odstavec 1 dále stanoví důvody pro zajištění. Důvody zajištění jsou navrženy v souladu s přijímací směrnicí. (...) Písmeno e) je rovněž transpozicí přijímací směrnice a odráží i úpravu v zákoně o pobytu cizinců a také judikaturu, zejména Soudního dvora Evropské unie ze dne 30. 5. 2013 Arslan (C-534/11).*“

Ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je transpozicí ustanovení čl. 8 odst. 3 písm. d) přijímací směrnice: „*Žadatel může být zajištěn pouze v těchto případech: je-li zajištěn v rámci řízení o navrácení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení.*“

Žalobce dále poukázal na rozhodnutí Evropského soudního dvora, ze kterého zmíněné zákonné ustanovení rovněž vychází, C-534/11, Arslan, v bodu 63 uvádí: „*Ze všech předchozích úvah vyplývá, že na druhou otázku je třeba odpovědět tak, že směrnice 2003/9 a 2005/85 nebrání tomu, aby byl státní příslušník třetí země, který po svém zajištění na základě článku 15 směrnice 2008/115 podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2005/85, ponechán v zajištění na základě ustanovení vnitrostátního práva, jestliže se po individuálním posouzení všech relevantních okolností ukáže, že tato žádost byla podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení a že je pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotčený nemohl definitivně vyhnout svému navrácení.*“

Žalobce také namítal nedostatek důvodů pro zajištění. Žalobce uvedl, že důvod pro zajištění, jak je formulován v zákonném ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu podle názoru žalobce není účelem zajištění *per se* a představuje jenom nezbytnou podmínku, za naplnění které k zajištění dojít může. To ovšem nezbavuje správní orgán povinnosti zdůvodnit konkrétně a nezaměnitelně, co je účelem zajištění, aby bylo také možné zkoumat, zda důvod pro zajištění cizince trvá po celou dobu zajištění.

Hypotéza právní normy § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je podle názoru žalobce jiná, než jsou hypotézy ostatních důvodů pro zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu, které ve svém textu obsahují také účel zajištění (který se může za jistých okolností v průběhu zajištění naplnit nebo odpadnout, následkem čeho musí dojít k ukončení zajištění). Důvod pro zajištění podle písm. e) cit. zákona je však jedinečnou událostí, která již nastala v minulém

čase a v průběhu zajištění proto ani nemůže dojít k jejímu odpadnutí či naplnění. S přihlédnutím na daný fakt je podle názoru žalobce potřeba účel zajištění v případě postupu dle § 46a odst. 1 písm. e) formulovat samostatně, v odůvodnění rozhodnutí o „povinnosti setrvat v zařízení“.

Výrazem této nezbytnosti existence účelu zajištění je také povinnost správního orgánu v průběhu zajištění zkoumat, zda důvody (a v nich obsažený účel) zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany trvají v průběhu celého trvání zajištění (§ 46a odst. 9 zákona o azylu). V případě zajištění podle písm. e) cit. zákona by v případě, že nedojde rovněž k formulaci konkrétních důvodů pro zajištění, byla žalobci fakticky odňata možnost domáhat se uvedeného posouzení, neboť důvod zajištění, jenž je jednorázovou minulou událostí v čase, celkem zjevně nikdy nemůže odpadnout a v každém případě bude proto trvat po celou dobu zajištění.

Při zkoumání toho, co může být účelem zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců, je podle názoru žalobce potřeba vycházet zejména ze znění přijímací směrnice, která byla do právního řádu transponována právě sporným ustanovením zákona o azylu.

Uvedená směrnice ve svém čl. 8 odst. 3 písm. d) uvádí, že k zajištění žalobce v případě podání tzv. účelové žádosti o azyl může dojít toliko „*za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění*.“ Stejný účel vyplývá také z rozhodnutí Arslan, které zákonodárce dle důvodové zprávy v textu zákona zohlednil. Zde se uvádí, že zajištění je možné uložit po podání žádosti o mezinárodní ochranu během zajištění za účelem navrácení, pokud je „*pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení*.“

Žalobou napadené rozhodnutí podle názoru žalobce uvedenou podmínku dalšího trvání zajištění nesplňuje, neboť správní orgán vůbec nezdůvodnil alespoň potenciální možnost realizace navrácení žalobce během zmíněné doby zajištění. V případě cizinců, kteří v České republice požádají o mezinárodní ochranu prvý krát, platí, že není důvodné předpokládat, že k pravomocnému skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany dojde v maximální lhůtě 120 dnů zajištění, tím víc v lhůtě 110 dnů, na kterou správní orgán zajistil žalobce. Vyplývá to také z úvahy správního orgánu v napadeném rozhodnutí o době zajištění cizince, kdy sice v dané lhůtě předjímá skončení řízení před správním orgánem, nicméně též sám uvádí možnost obrany cizince proti rozhodnutí opravným prostředkem. Vzhledem k existenci odkladného účinku opravných prostředků ve velké většině případů je tak patrné, že k pravomocnému skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany, a následkem toho i k zániku postavení cizince coby žadatele o mezinárodní ochranu, ve velké většině případů ve lhůtě 120 dnů nedojde. Z rozhodnutí proto nepochybně plyne, že k realizaci navrácení ve stanovené době zajištění nedojde. S přihlédnutím na uvedené je žalobce názoru, že v napadeném rozhodnutí schází dostatečná formulace důvodů zajištění, když správní orgán přistoupil k zajištění toliko na základě naplnění hypotézy ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu bez uvedení, za jakým konkrétním účelem považuje setrvání žalobce v zajištění za nezbytné.

Účelem zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může být toliko důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění prostřednictvím navazujícího zajištění za účelem správního vyhoštění, a to po pravomocném skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany. Takto stanovený účel by splňoval podmínku účelnosti zajištění a rovněž by dle předchozí argumentace šlo o účel, kterého trvání by během celé doby trvání zajištění mělo smysl zkoumat a který by teoreticky mohl v průběhu zajištění také odpadnout.

Proto je povinností správního orgánu v rozhodnutí o povinnosti cizince setrvat v zajištění uvést konkrétní důvody, ze kterých vyplývá, že takto stanovený účel zajištění alespoň s jistou pravděpodobností bude naplněn ve stanovené lhůtě zajištění. Z argumentace správního orgánu v části o uložení doby zajištění ale vyplývá opak, totiž že samotný správní orgán nepředpokládá pravomocné skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to vzhledem k možnosti podat proti rozhodnutí správního orgánu žalobu, ani v stanovené lhůtě 110 dnů zajištění, ani v maximální lhůtě 120 dnů.

Ponechání žalobce v zajištění jenom z důvodu, že za jistých okolností může dojít k pravomocnému skončení řízení, pokud žalobce nepodá proti rozhodnutí správního orgánu opravný prostředek, podle názoru žalobce rovněž neobstojí, stejně tak, jako uvedený postup neodůvodňuje právo žadatele o mezinárodní ochranu vzít svou žádost o mezinárodní ochranu zpět (kterým žadatel disponuje po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany). Řízení ve věci mezinárodní ochrany je potřeba vnímat jako celek, včetně práva na opravný prostředek, jak vyplývá z článku 26 procedurální směrnice (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013), neboť až pravomocným skončením tohoto řízení dochází k změně statusu cizince ze žadatele o mezinárodní ochranu, kterého není možné vyhostit.

Žalobce namítal, že v napadeném rozhodnutí schází dostatečně jasná formulace důvodů, z kterých došlo k zajištění žalobce a ve vztahu ke kterým by se proto mohl domáhat prozkoumání jejich trvání v průběhu zajištění. Rozhodnutí proto působí arbitrárně, jako mechanická aplikace ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, aniž by vzhledem na konkrétní skutkové a právní okolnosti situace žalobce správní orgán uvedl odůvodnění pro svůj postup a rozhodnutí.

Žalobce rovněž poukázal na fakt, že v jeho věci došlo dne 29. 3. 2017 k zrušení rozhodnutí o zajištění podle zákona o pobytu cizinců z důvodu nezákonnosti rozhodnutí. Žalobce proto nechal na zvážení soudu vliv takového zrušujícího rozhodnutí na trvání důvodů zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když žalovaný konstatoval, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána právě s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění na základě již zrušeného správního rozhodnutí. Žalobce se proto domníval, že již zde nejsou důvody pro další trvání jeho zajištění a i proto je důvodné napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení žalovanému.

Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou a účelovou. Obsah žaloby je kromě úvodního výčtu zákonných ustanovení, které měl žalovaný porušit - ustanovení § 2 a § 3, § 68 odst. 3 s. ř., § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 přijímací směrnice a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv - tvořen pouze obecným výkladem příslušných

ustanovení zákona, důvodové zprávy a judikatury. Podle názoru žalovaného jde o výklad ne úplně srozumitelný. Žalobce slučuje dva zcela odlišné právní pojmy a to zajištění podle zákona o pobytu cizinců a zajištění podle zákona o azylu. V každém z těchto případů existuje zákonná možnost uložit zvláštní opatření, avšak ze zcela odlišných důvodů, byť jde o sledování stejného účelu - zajistit žalobce pro účely řádného průběhu a výsledku toho kterého řízení, v důsledku něhož bylo třeba zajištění uložit. V celé žalobě však nelze nalézt žádné vymezení konkrétního pochybení správního orgánu ve vztahu ke konkrétní namítané skutečnosti, tedy co konkrétně mělo být správním orgánem a proč posouzeno jinak. Žaloba je tedy psána pouze v rovině obecného výkladu a obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného.

Žalovaný dále uvedl, že v rámci řízení před policejním orgánem ve věci pod čj. KRPA-79063/ČJ-2017-000022 jednoznačně vyplynulo, že žalobce byl dne 4. března 2017 zajištěn, neboť svým jednáním porušuje právní předpisy ČR i Evropské unie, když svévolně opakovaně pobýval neoprávněně na území ČR bez platného cestovního dokladu a jakéhokoli oprávnění k pobytu a současně mařil správní rozhodnutí o vyhoštění. Svou zákonnou povinnost vycestovat zcela ignoroval a neučinil žádný krok k vycestování, a to ani poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění. Po zjištění jeho závažné protiprávní činnosti hlídkou SKPV (pozn.: přímo policejní hlídce nabízel prodej drog) se hlídce pokusil utéct a zabránit tak svému ztotožnění a dalším následkům svého protizákonného jednání, včetně realizace vyhoštění. Policejní orgán tedy dospěl k závěru, že z jednání výše jmenovaného je zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že se bude i nadále vyhýbat své povinnosti z území ČR vycestovat a bude i nadále mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Přestože při výslechu před policejním orgánem ve shora uvedené věci sdělil, že jediné, co by mu mohlo bránit ve vycestování z ČR a v návratu do vlasti jsou neshody s jeho rodinou v Tunisku, následně podanou žádost o mezinárodní ochranu v ČR (ze dne 10. března 2017) však již odůvodnil údajnými vazbami na ČR, včetně přítelkyně a touhy založit rodinu a údajnými obavami z teroristů. Pokračoval, že má strach se vrátit, protože po střední škole mnohokrát zveřejnil video na youtube, kde kritizoval prezidenta, a nyní by jej za to uvěznil a mohli by jej i zabít. Dále uvedl, že v Tunisku teroristé stále zabíjejí lidi, že miluje ČR a že ČR je pro něj již jeho země. Dodal, že v Tunisku nikoho nemá. Nelze ani přehlédnout, že žádost o mezinárodní ochranu podal až po více než 4 letech pobytu na území ČR, až po uložení správního vyhoštění, po opakovaném zadržení policií a po zajištění za účelem realizace tohoto vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců.

Žalovaný dále nesouhlasil s námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí nesplňuje podmínku zdůvodnění alespoň potenciální možnosti realizace navrácení žalobce během doby zajištění, když je zajištěn podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Zde žalovaný odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 7. prosince 2016, č. j. 44 A 24/2016 - 16, kde se soud mimo jiné zabýval též požadavky kladenými na odůvodnění rozhodnutí o zajištění a vyslovil se, že „*konečné posouzení otázky realizovatelnosti správního vyhoštění je vyhrazeno rozhodnutí o správním vyhoštění (v rozhodnutí o zajištění jde pouze o předběžné posouzení této otázky z pohledu potenciálnosti realizace účelu sledovaného zajištěním). Pro účely rozhodnutí o zajištění není nutné postavit najisto, že vyhoštění zajišťovaného cizince bude skutečně možné (viz rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. I As 72/2011-75, bod 17).*“ Dále se soud zabýval účelem tohoto ustanovení, které směřuje k

tomu, aby cizinec, jemuž hrozí vyhoštění, se nedostal podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu do faktického postavení, v němž by pro něj bylo oproti režimu podle zákona o pobytu cizinců snazší vyhnout se vyhoštění. Smyslem tohoto ustanovení je tedy mimo jiné znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažením takových podmínek, které žadateli umožní vyhnout se vyhoštění (typicky útekem, přerušením kontaktu s orgány veřejné správy). Účelem ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu tedy není pouze zabezpečit účast žadatele v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž zabezpečit i jeho dostupnost pro policejní složky fakticky vykonávající rozhodnutí o vyhoštění pro dobu, kdy žadatel pozbyde postavení žadatele o mezinárodní ochranu a budou splněny podmínky vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění (§ 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců). Žalovaný je tedy přesvědčen, že s možností uložit žalobci zvláštní opatření se v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal a zdůvodnil, proč žalobci není možné uložit.

Pokud žalobce v závěru žaloby bez dalšího argumentuje tím, že bylo rozhodnutí o zajištění č. j. KRPA-79063/ČJ-2017-000022 ze dne 4. 3. 2017 rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 1A 26/2017 ze dne 29. března 2017 zrušeno, je třeba zdůraznit, že v daném případě došlo ke zrušení pouze z důvodu rozporu výroku s odůvodněním, kdy ve výroku byla délka zajištění stanovena na 30 dnů, ale v odůvodnění bylo uvedeno 90 dnů (pozn.: nic na tom nezměnilo ani opravné usnesení následně vydané, neboť tato vada se týkala samotné podstaty vydaného rozhodnutí). Toto rozhodnutí přitom nemá žádnou vazbu na následné rozhodování ve věci zajištění podle zákona o azylu, neboť se jedná o rozhodnutí vydávaná v nezávislém režimu (každé podle jiného zákona) a při zkoumání samostatných důvodů. Zákon žádnou vazbu mezi rozhodnutími nezakládá. Navíc je každé z těchto zajištění podloženo individuálním rozhodnutím (viz např. rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-357/09, Kadzoev). Nelze přehlédnout, že oba výše uvedené typy zajištění, byť je jejich účel stejný, mají rozdílné cíle; cílem zajištění podle zákona o azylu je totiž zdárné, úplné a rychlé provedení řízení ve věci mezinárodní ochrany, což předpokládá i dosažitelnost a spolupráci žadatele o udělení mezinárodní ochrany se správním orgánem provádějícím řízení o jeho žádosti. Skutečnost, že bylo rozhodnutí o zajištění podle zákona o pobytu cizinců zrušeno (ať už z jakéhokoliv důvodu), není tedy samo o sobě důvodem i pro zrušení zajištění podle zákona o azylu.

K samotné době zajištění žalovaný uvádí, že má za to, že v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí jsou uvedeny zcela konkrétní a specifické okolnosti případu žalobce, jak vyplynuly z celkového zjištěného stavu věci, které svědčí pro závěr žalovaného, že zajištění po dobu 110 dní je zcela přiměřené. Žalovaný se tedy s odůvodněním doby zajištění v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal. Ve zbytku pak žalovaný plně odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, s kterým se ztotožňuje, a s ohledem na shora uvedené navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Soud neshledal žalobu důvodnou.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nenavrhoval do 5 dnů od podání žaloby nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“

Ze správního spisu vyplývá, že dne 4. 3. 2017 byl žalobce zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 4. 3. 2017 žalobce oslovil v baru v ulici V Kolkovně v Praze 1 hlídku Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV) provádějící zde operativní činnost k odhalování protiprávního jednání s nabídkou drog. Na následnou výzvu k prokázání své totožnosti odpověděl, že nemá žádný doklad. Poté, co byl poučen, že bude předveden na služebnu policie, se pokusil o útěk, byl však zadržen v ulici Dlouhá třída. Lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že žalobce nedisponuje žádným povolením k pobytu ani jiným dokladem, který by jej opravňoval k pobytu na území ČR. Současně bylo zjištěno, že žalobce je veden v Evidenci nežádoucích osob, neboť mu bylo uloženo správní vyhoštění.

Z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn, protože z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.

Dne 10. 3. 2017 podal žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců Balková žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, žádá o ochranu, protože v Tunisku jsou všude teroristé a jeho rodina nechce, aby se k ní vrátil, protože není věřící. Pokračoval, že má strach se vrátit, protože po střední škole mnohokrát zveřejnil video na youtube, kde kritizoval prezidenta, a nyní by jej za to uvěznili a mohli by jej i zabít. Dále uvedl, že v Tunisku teroristé stále zabíjejí lidi, že miluje ČR a že ČR je pro něj již jeho země. Dodal, že v Tunisku nikoho nemá a v ČR má přítelkyni a chtěl by být s ní a založit rodinu.

Dále správní orgán uvedl, že žalobce dne 13. 12. 2012 uzavřel manželství s občankou ČR, s níž se však dne 19. 3. 2014 rozvedl. V ČR pobýval v období od 10. 7. 2013 do 27. 2. 2015 právě se svou tehdejší manželkou, později již byl přihlášen k pobytu na jiné adrese. Jeho povolení k dlouhodobému pobytu jako rodinné příslušníka občana EU bylo dne 27. 2. 2015 správním orgánem zrušeno, jelikož po rozvodu již nesplňoval účel pobytu.

K námitce žalobce, založené na důvodové zprávě, tzv. přijímací směrnici a rozhodnutí ve věci *Arslan*, soud předně konstatuje, že ustanovení zákona o azylu je nutno vykládat eurokonformním způsobem. Po porovnání textu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu s ustanovením čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice 2013/33/EU a s bodem 63 rozsudku ve věci *Arslan*, jak na ně odkazuje žalobce, je soudu zřejmé, že účel v souladu se směrnicí i s výkladem Soudního dvora Evropské unie je obsažen již v samém znění daného ustanovení zákona o azylu, naplnění podmínek jehož použití správní orgán řádně zkoumal. Směrnice nestanoví, že „realizace navrácení nebo vyhoštění cizince“ musí být „v rámci stanovené doby zajištění možná nebo alespoň pravděpodobná“, jak dovozoval žalobce. Stanoví toliko kritéria uplatnění zajištění včetně toho, že cizinec byl zajištěn za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění, nikoliv že je nutné, aby došlo k realizaci v době stanovené rozhodnutím o zajištění. Jak již soud zdůraznil, řízení o vyhoštění a řízení o mezinárodní ochraně jsou vzájemně oddělená. Proto jsou liché argumenty žalobce spočívající v nutnosti možné realizace vyhoštění žalobce v rámci doby zajištění, neboť by šly proti samému smyslu zajištění žadatele o mezinárodní ochranu, který již byl předtím zajištěn za účelem přípravy navrácení nebo výkonu vyhoštění a u nějž se lze domnívat, že žádost podal účelově, kdy tímto smyslem je – i v souladu s rozsudkem ve věci *Arslan* – prevence žadatelova vyhnutí se navrácení. Sám žalobce navíc správně uvedl, že po dobu trvání zajištění není ani možné žalobce vyhostit, neboť je zde překážka probíhajícího řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Soud se neztotožňuje s námitkou žalobce, že správní orgán nezdůvodnil pokračování zajištění žalobce tím, že by toto pokračování bylo objektivně nutné k tomu, aby se dotčený nemohl vyhnout navrácení. Soud odkazuje na napadené rozhodnutí, kde z celého kontextu je patrné, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění i ve správním řízení ve věci mezinárodní ochrany. Z jednání žalobce vyplývá obava, že by v průběhu azylového řízení žalobce se správním orgánem nespolupracoval.

Žalobce dále v žalobě uvedl námitky vztahující se k odůvodněnosti zajištění žalobce a k jeho účelu dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce mimo jiné uvedl, že důvod pro zajištění není účelem zajištění *per se* a představuje jenom nezbytnou podmínku, za naplnění které k zajištění může dojít. Účel zajištění musí být formulován samostatně v odůvodnění rozhodnutí. Kdyby tomu tak nebylo, neměl by žalobce možnost domáhat se posouzení, zda důvody zajištění trvají, v souladu s § 46a odst. 9 zákona o azylu. Dle žalobce tak v napadeném rozhodnutí scházela formulace důvodů zajištění, resp. jeho konkrétního účelu. Za takový možný účel žalobce označil důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění.

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že „jmenovaný pobýval v ČR podle všech zjištění již více než 4 roky, o udělení mezinárodní ochrany však požádal teprve poté, co mu bylo správním rozhodnutím uloženo vyhoštění, a po svém opakovaném zadržení policií, zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Učinil tak tedy teprve po více než 4 letech pobytu na území ČR. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra ČR a podat žádost o mezinárodní ochranu. Možnost podat žádost o mezinárodní ochranu tedy jmenovaný nesporně měl. Žádost o mezinárodní ochranu však podal teprve tehdy, kdy mu bylo správním rozhodnutím uloženo vyhoštění, byl opakovaně zadržen a výkon tohoto vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií ČR reálným.“ Dále žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl „V průběhu správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců, vedeného OPKPE Praha, se vyjadřoval v tom smyslu, že jediné, co by mu mohlo bránit ve vycestování z ČR a v návratu do vlasti jsou neshody s jeho rodinou v Tunisku. Nyní podanou žádost o mezinárodní ochranu v ČR však již odůvodnil údajnými vazbami na ČR, včetně přítelkyně a údajnými obavami z teroristů a z uvěznění kvůli kritickým komentářům bývalého tuniského prezidenta. K tomu správní orgán podotýká, že je mu z jeho úřední činnosti i ze skutečností obecně známých, např. ze zpravodajství veřejně dostupných médií, známo, že Tunisko je bezesporu demokratickou zemí, v níž je respektována svoboda slova a za kritiku představitelů státní moc nehrozí uvěznění, tím méně za kritiku bývalého a již svrženého prezidenta. Z jednání výše jmenovaného je tedy patrné, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění, přičemž žadatel se pouze účelově snaží vykonstruovat azylově relevantní příběh.“

Z výše uvedených citací dle soudu jednoznačně vyplývá, že se předmětnou otázkou žalovaný zcela přezkoumatelným způsobem zabýval. V napadeném rozhodnutí tak jsou uvedeny dostatečné důvody pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na daný případ. Proto soud shledal v tomto směru rozhodnutí plně přezkoumatelným.

Dále se soud zabýval věcnou správností závěrů žalovaného, že v daném případě byly naplněny důvody pro aplikaci ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. K naplnění uvedeného ustanovení musí být splněny kumulativně tři podmínky: (1) podání žádosti o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců, (2) existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdrzet, (3) možnost žadatele podat žádost o mezinárodní ochranu dříve; k tomu přistupuje nezbytnost zkoumat použitelnost zvláštních opatření (srov. výše citovaný rozsudek čj. 1 Azs 328/2016-28). Nejenže zákon nestanoví povinnost správního orgánu vypočíst úkony, kterých by se žadatel měl účastnit, podle soudu je dokonce nemožné takový výčet provést, neboť na počátku řízení, kde prvním úkonem je právě vydání rozhodnutí o zajištění, nelze předvídat všechny úkony, jež správní orgán bude muset provést.

Ve vztahu k § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se tedy soud ztotožnil s žalovaným, že byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění žalobce podle tohoto ustanovení, neboť žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany přibližně po více než 4 letech pobytu na území ČR, a to až poté, co byl zajištěn (za účelem vyhoštění), a ačkoliv bylo prokázáno, že

žalobci žádná okolnost nebránila zažádat o mezinárodní ochranu dříve, kdy se mohl po ČR volně pohybovat.

Žalobce posléze namítal, že v napadeném rozhodnutí scházela formulace důvodů zajištění, resp. jeho konkrétního účelu, kdy přitom dle žalobce účel zajištění (kterým by mohl být důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění) musí být formulován samostatně v odůvodnění rozhodnutí. Kdyby tomu tak nebylo, neměl by žalobce možnost domáhat se posouzení, zda důvody zajištění trvají.

Soud vycházel ze závěru, k němuž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2017, čj. 4 Azs 9/2017-31: „*Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.). To odpovídá účelu tohoto institutu, kterým je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu.*“

Zdejší soud shledal, že správní orgán náležitě formuloval a odůvodnil ony *objektivní okolnosti případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová*, když vzal na str. 3 a násl. napadeného rozhodnutí v úvahu pobytovou historii žalobce (více 4 roky pobytu na území ČR); zohlednil podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany teprve poté, co bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, přestože se během období, kdy pobýval na území ČR, mohl volně pohybovat, dostavit se k příslušnému orgánu a žádost podat; zohlednil podání žádosti v době, kdy se vyhoštění vzhledem k zajištění stalo reálným, jakož i vědomé nerespektování povinnosti vycestovat; ze všech těchto důvodů dovodil závěr, že žádost je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění. Tím pádem byla naplněna i druhá věta citované pasáže rozsudku čj. 4 Azs 9/2017-31, tj. účel zajištění spočívající v zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění. A dále, jestliže byly formulovány důvody zajištění, nic nebrání tomu, aby bylo zkoumáno, zda trvají.

Nelze přehlížet, že řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany a řízení o správním vyhoštění jsou dvě samostatná řízení a realizace vyhoštění do prvního z nich nespadá, proto soud jako nedůvodnou označil námitku, podle níž bylo povinností správního orgánu v rozhodnutí o povinnosti cizince setrvat v zajištění uvést konkrétní důvody, ze kterých vyplývá, že účel zajištění (tj. dle žaloby důvodný předpoklad realizace správního vyhoštění) alespoň s jistou pravděpodobností bude naplněn ve stanovené lhůtě zajištění.

K námitce, že samotný správní orgán nepředpokládal pravomocné skončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve stanovené lhůtě zajištění, ani v maximální lhůtě 120 dnů, soud zjistil, že odůvodnění doby zajištění, vycházející z předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně 90 dnů, prodloužené o 15 dnů na podání žaloby a 5 dnů, spočívajících v průměrné lhůtě doručování v rámci soudního řízení, nijak nevybočuje z ustálené praxe správního orgánu, která je rovněž přijímána soudy ve správním soudnictví.

K poukázání žalobce na to, že došlo ke zrušení rozhodnutí o zajištění dle zákona

o pobytu cizinců, soud uvádí, že toto rozhodnutí nemá vliv na rozhodování ve věci zajištění dle zákona o azylu, neboť se jedná o rozhodnutí, která jsou vydávána v nezávislém režimu, tedy každé dle jiného zákona a při zkoumání samostatných důvodů. Je nutné podotknout, že zajištění dle zákona o pobytu cizinců a zajištění dle zákona o azylu je podloženo individuálními rozhodnutími. I když účel těchto zajištění je stejný, tak cíle lze považovat za rozdílné. Cílem zajištění dle zákona o pobytu cizinců je rychlé a úplné uskutečnění řízení ve věci mezinárodních ochrany. Na závěr tedy soud uvádí, že zrušení rozhodnutí o zajištění dle zákona o pobytu cizinců není samo o sobě důvodem i pro zrušení zajištění dle zákona o azylu.

Ve zcela obecné rovině bylo žalobcem namítáno pochybení žalovaného spočívající v porušení § 2 a § 3 správního řádu, § 68 odst. 3 správního řádu a také porušení čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy. Žalobce nespecifikoval, v čem tato pochybení měla spočívat, proto soud napadené rozhodnutí zkoumal jen obecně a neshledal jakékoli porušení namítaných ustanovení správního řádu ani práv garantovaných daným článkem Úmluvy.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 9. května 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová